

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202171
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7821202171.23

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., dieťa rodičov - matky D. B., C. E., narodenej XX.XX.XXXX, bytom C., F. XX, právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom so sídlom Rožňava, Hviezdoslavova 4 a otca G. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom trvale H. I., G. J. K. XX/XX, toho času C., F. X, právne zastúpeného JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom AK, so sídlom Cyrila a Metoda 4, Rožňava, o návrhu matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Okresný súd v Rožňave maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX zveruje do striedavej osobnej starostlivosti rodičov - matky D. B., nar. XX. XX. XXXX a otca G. B., nar. XX. XX. XXXX a to tak, že striedavá osobná starostlivosť sa bude realizovať v týždenných intervaloch so začiatkom v párnom týždni v piatok od 15,00 hod. začne styk dieťaťa s otcom a končí s matkou a so začiatkom v nepárnom týždni – od piatku – od 15,00 hod. začne styk dieťaťa s matkou a končí s otcom. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jeho osobnými vecami a riadne ho pripraviť a to v školskom zariadení, ktoré dieťa navštevuje, v čase školských prázdnin a choroby dieťaťa si otec prevezme a odovzdá dieťa v mieste bydliska matky. Každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Súd výživné zo strany rodičov neurčuje.

III. Súd ukláda povinnosť obom rodičom vzájomne spolupracovať pri starostlivosti o maloletého, vzájomne sa informovať o zdravotnom stave a školských výsledkoch maloletého a poskytovať si všetky úradné doklady, týkajúce sa maloletého počas osobnej starostlivosti a tomu rodičovi, ktorý má určený styk s dieťaťom.

IV. Súd určuje, že matka maloletého je oprávnená poberať rodinné prídavky počas kalendárneho roka a daňový bonus na maloletého počas prvých 6-tich kalendárnych mesiacov v roku počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti a otec je oprávnený poberať daňový bonus na maloletého počas ďalších 6-tich kalendárnych mesiacov v roku počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti.

V. Súd v ostatnej časti návrh matky zamietá.

VI. Štát nemá právo na náhradu trov konania.

VII. Súd nepriзнаva žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa podaným návrhom, doručeným na tunajší súd dňa 21.07.2021 sa domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a to zverenia maloletého A. B. do svojej osobnej starostlivosti s tým, že zastupovať a spravovať majetok maloletého by mali obaja aj otec dieťaťa a zároveň sa domáhala zaviazat' otca maloletého platením výživného pôvodne v sume 190,- eur od právoplatnosti rozhodnutia a upraviť styky otca s maloletým, prípadne uzavrieť dohodu s otcom maloletého o výkone všetkých rodičovských práv a povinností. Svoj návrh dôvodila tým, že k mimosúdnej dohode s otcom maloletého zatiaľ nedošlo. Otec maloletého svojím amorálnym a egoistickým správaním ku nej zapríčinil problémy, ktoré mali priamo za následok rozchod ich partnerského vzťahu. Ako ďalší dôvod matka maloletého uviedla, že otec nemá záujem podieľať sa osobne na výchove maloletého dieťaťa. Účelom jej návrhu je hlavne zabezpečiť pre maloletého obojstrannú výchovu a tým reálne prispieť k úspešnému telesnému, duševnému a morálnemu rozvoju a vývoju ich syna, avšak mimosúdna dohoda s otcom maloletého aj napriek dlhodobým a opakovaným návrhom nebola možná. Otec maloletého sa po odchode zo spoločnej domácnosti vyhýbal zodpovednosti, vyplývajúcej z činnosti otca a partnera. Otec maloletého sa nepodieľal na zabezpečovaní ekonomického chodu domácnosti a základných potrieb maloletého. Z uvedeného dôvodu preto žiadala úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému súdnou cestou.

2. Súd uznesením sp. zn. 8P/99/2021 – 12 zo dňa 06.08.2021 ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C., na zastupovanie v tomto konaní.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého dieťaťa, správou ÚPSVaR C. o poberaní prídavku na dieťa, správou Mestského úradu C., správou Sociálnej poisťovne C., správami ÚPSVaR C. o prešetrení pomerov v rodine, správou ÚPSVaR L., doplňujúcimi správami ÚPSVaR C., správou Daňového úradu I., správou Mesta H. I., správami OR PZ SR C., písomnými vyjadreniami otca a matky, znaleckým posudkom znalkyne PhDr. I. M., správami Referátu poradensko-psychologických služieb C. – L. E. N., SMS-správami medzi matkou a otcom maloletého, ako aj s ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Matka maloletého aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní naďalej trvala na svojom návrhu. Poukázala na znalecký posudok, ako aj na výpoveď znalkyne, z ktorej jednoznačne vyplýva, že striedavá starostlivosť by nemala prebiehať pokiaľ jeden z rodičov s touto formou výchovy nesúhlasí. Matka maloletého od samého začiatku konania nesúhlasila so striedavou starostlivosťou, keďže má za to, že nie sú na to splnené podmienky, aby forma striedavej starostlivosti mohla fungovať.

5. Otec maloletého prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní vyjadril svoj nesúhlas s návrhom matky, t. j. so zverením maloletého do jej výlučnej osobnej starostlivosti. Trval na tom, aby dieťa bolo zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Navrhol, aby súd nariadil striedavú starostlivosť v týždenných intervaloch s tým, že on by mal dieťa v nepárnom týždni, matka by mala dieťa v párnom týždni a odovzdanie a prevzatie dieťaťa by sa mohlo realizovať každý piatok, v priestoroch školy. Každý z rodičov by dieťa riadne pripravil a odovzdal druhému rodičovi. Navrhol tiež, aby prídavky na dieťa poberala matka maloletého a daňový bonus by prvých šesť kalendárnych mesiacov poberala matka a ďalších šesť kalendárnych mesiacov otec.

6. Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní navrhol maloleté dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a to v týždňových intervaloch, ktorá forma osobnej starostlivosti o dieťa sa javí ako najlepšia forma osobnej starostlivosti, čo opakovane prezentovalo aj maloleté dieťa, keď pri výsluchu maloletý jednoznačne a opakovane vyjadril svoj názor, svoj postoj, svoju vôľu, ako by si želal do budúcnosti úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Za veľmi dôležité pri rozhodovaní v tomto konaní kolízny opatrovník považoval vykonaný pohovor s maloletým dieťaťom v prítomnosti konajúcej sudkyne a kolízneho opatrovníka, kedy sa maloleté dieťa spontánne vyjadrilo, že si želá, aby sa naďalej realizovala striedavá osobná starostlivosť tak, ako doposiaľ. Všetky skutočnosti, ktoré maloleté dieťa uviedlo by mali byť podkladom pre riadne rozhodnutie vo veci a preto kolízny opatrovník navrhol, aby bolo maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to v týždňových intervaloch, nakoľko takáto úprava rodičovských práv a povinností aktuálne reflektuje zistený názor maloletého dieťaťa a je stotožnená aj s vyjadrením psychológa Referátu poradensko - psychologických služieb, ktorý referát rodičia maloletého už dlhodo navštevujú a pravidelne sa zúčastňujú pohovorov.

7. Psychológ ÚPSVaR C. na pojednávaní uviedol, že s rodičmi maloletého aj s maloletým sa stretávali pravidelne. Bolo veľmi ťažké zistiť od maloletého A., ku ktorému rodičovi inklinuje viac. Raz vychválil mamu, raz vychválil otca, málokedy verbalizoval niečo negatívne voči tomu druhému rodičovi. Nič nepovedal negatívne, nič nepovedal zle ani voči jednému z rodičov. Dieťa nikdy nedalo jasný postoj k tomu, ktorý rodič je lepší a ku ktorému rodičovi by dieťa chcelo ísť. Raz dieťa hovorilo, že chce byť u mamy a druhý raz zase povedalo, že chce byť u otca. Na pojednávaní psychológ uviedol, že v prípade, ak by dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti jedného rodiča, mohlo by dôjsť ku výraznejším konfliktom medzi rodičmi, čo by bolo v neprospech maloletého. V prospech maloletého je stabilizácia rodiny a prioritou je rozhodnúť vo veci, čo v najkratšom čase. Pre rodičov aj maloletého, by bolo prínosné, aby aj po rozhodnutí vo veci dobrovoľne pokračovali v pohovoroch na Referáte poradensko-psychologických služieb.

8. Zo správy ÚPSVaR C. zo dňa 24.08.2021 vyplýva, že maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z mimomanželského vzťahu matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., F. XX a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., F. X. Dňa 16.08.2021 sa na ÚPSVaR dostavil bez predvolania otec maloletého dieťaťa G. B., ktorý oznámil, že maloletý A. sa v jeho starostlivosti zdržiava od 30.07.2021 nepretržite. Otec maloletého dieťaťa s dieťaťom, ako aj s jeho matkou boli od toho času, čo je dieťa u neho aj na spoločných výletoch, ktoré prebiehali podľa otca v klude. Otec maloletého dieťaťa tiež uviedol, že matka si prišla pre svoje dieťa dňa 13.08.2021, maloletý však odmietol odísť so svojou matkou a ostal naďalej v starostlivosti otca. Dňa 05.08.2021 otec písal matke maloletého dieťaťa SMS-správu, že by jej dieťa priniesol, ale matka mu odpísala, že dňa 06.08.2021 nebude celý deň doma. Maloleté dieťa sa v tom čase naďalej zdržiavalo v starostlivosti otca. Otec maloletého dieťaťa tiež uviedol, že by si želal s matkou maloletého dieťaťa obnoviť partnerské spolužitie, obdaroval ju kvetmi na narodeniny a dieťaťu na narodeniny dal tašku so sladkosťami a nakúpil aj do domácnosti. Uviedol tiež, že z jeho predchádzajúceho partnerského zväzku pochádzajú 2 maloleté deti, voči ktorým si plní vyživovaciu povinnosť v celkovej výške 150,- eur mesačne. Nechcel by maloleťmu A. pokaziť detstvo, preto by si želal, aby dieťa vyrastalo v úplnej rodine, kedy by starostlivosť o dieťa zabezpečovali spoločne s matkou dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa aktuálne žije v C. O. P. F. H. X – izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve jeho matky - pani A. B., starobnej dôchodkyne. Je konateľom spoločnosti D. O., s.r.o, jedná sa o katalógový predaj, podľa vyjadrenia otca táto firma ide do konkurzu, nakoľko je po finančnej stránke stratová. Otcovi maloletého dieťaťa aktuálne finančne vypomáha jeho matka a tiež čerpá zo svojich rezerv. Maloleté dieťa navštevuje Základnú školu na Ul. G. H. C., je žiakom 1. ročníka. Dieťa je zdravé, vedené v pediatrickej ambulancii MUDr. E. H. C., prekonáva len bežné detské ochorenia, lieky neužíva.

9. Dňa 18.08.2021 bola predvolaná na ÚPSVaR matka maloletého dieťaťa, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že trvá na svojom návrhu, ktorý podala na súd a maloleté dieťa si žiada zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' platením výživného vo výške 150,- eur mesačne. Styky otca s maloletým navrhla tiež upraviť tak, že otec by bol oprávnený sa s dieťaťom stýkať každý druhý víkend v mesiaci a v týždni, keď dieťa nebude u neho, cez víkendy, by sa styky mohli realizovať mimo víkendov 2 krát týždenne. Vianočné sviatky by mohol maloletý tráviť s ňou, Veľkonočné sviatky s otcom, aby mohli ísť spoločne „na kúpačku“, rovnako aj polovicu letných prázdnin by mohol maloletý tráviť s otcom. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že sa otcovi snažila vyjsť v ústrety ohľadne ich spoločného maloletého dieťaťa, ale otec využíva ich dieťa ako nástroj, aby ju vydieral. Maloleté dieťa určitú dobu odmietalo s ňou komunikovať, čo sa pred tým nikdy nestalo. Dňa 31.07.2021 si otec zobral maloletého do svojej osobnej starostlivosti, odišiel s dieťaťom ku svojej sestre do G., s čím ona súhlasila, aj keď sa vrátili neskôr ako sľúbili. Matka tiež uviedla, že boli aj na spoločnom výlete, kedy maloleté dieťa chcelo ísť ku nej, ale otec ho presviedčal a dieťa zrazu zmenilo svoj názor. Stávalo sa, že otec nechcel, aby dieťa bolo s ňou v kontakte a dieťa otec manipuloval. Matka si nechce dieťa brať „nasilu“, aby dieťa nemalo do budúca z toho následky, pričom sa jej otec s maloletým vedome vyhýba. Matka maloletého dieťaťa prehlásila, že s otcom ich dieťaťa už nechce do budúca obnoviť partnerské spolužitie, má vedomosť o tom, že otec naopak o to záujem má. S otcom maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti od 02.05.2021. Výdavky matky bežne činia poplatky súvisiace s bývaním – nájomné, káblová televízia, internet, telefón vo výške 220,- eur mesačne, ďalšie bežné výdavky súvisiace so stravou, ošatením, hygienickými potrebami a pod. Matka maloletého dieťaťa tiež uviedla, že v čase, kedy otec maloletého dieťaťa opustil spoločnú domácnosť, po dobu 2 mesiacov o svoje dieťa nejavil veľký záujem, zdržiaval sa u nej, ale domov chodil len vo večerných hodinách, finančne jej neprispieval asi 7 týždňov, potom nakúpil potraviny, jogurty, sladkosti a v mesiaci júl 2021 jej zaslal cez sestrin účet 16,- eur ako „refundáciu k

výživnému“. Keď už vedel, že ide situáciu riešiť súdnou cestou, začal sa dieťaťu venovať a chcel riešiť aj jej osobný život. Otec dieťaťu nakúpil aj oblečenie – tepláky, tričko, ktoré nechal v mieste svojho bydliska. Následne sa doporučilo rodičom zúčastniť sa stretnutí na Referáte poradensko-psychologických služieb v C. za účelom možnosti dohody ohľadne výchovy maloletého a dohody ohľadne rodičovských práv a povinností.

10. Z doplnujúcej správy ÚPSVaR C. zo dňa 26.08.2021 vyplýva, že rodičia sa zúčastnili psychologického a sociálnoprávneho poradenstva, počas ktorého stretnutia mali rodičia priestor vzájomne si vydiskutovať problémy, nevyjasnené situácie, vyjasniť emócie a vyjadriť svoju vôľu. Výsledkom stretnutí bola predbežná dohoda rodičov vo veciach výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa. V zmysle tejto dohody maloleté dieťa malo zotrvať v osobnej starostlivosti otca a styky matky s maloletým boli presne upravené. Styky sa mali realizovať pravidelne, v prípade zmien týchto nastavených stykov sa rodičia mali vzájomne dohodnúť. Do najbližšieho stretnutia na RPPS v C. obaja rodičia mali zhodnotiť fungovanie ich dohody a poskytnúť psychológovi spätnú väzbu.

11. Na pojednávaní konanom dňa 23.09.2021 matka konštatovala, že dohoda s otcom maloletého o výkone rodičovských práv a povinností nie je možná a naďalej trvala na zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti, úpravy stykov otca s maloletým a zaviazaniu otca k vyživovacej povinnosti na maloletého v sume 150,- eur.

12. Dňa 13.10.2021 bola tunajšiemu súdu doručená ďalšia doplnujúca správa z ÚPSVaR C., z ktorej vyplýva záver z realizovaných stretnutí rodičov na Referáte poradensko-psychologických služieb (ďalej len „RPPS“) v C.. Z uvedeného vyplýva, že počas konzultácií na Referáte poradensko - psychologických služieb, ktoré rodičia maloletého dieťaťa absolvovali aj na základe vlastného podnetu, ako aj na odporúčanie kolízneho opatrovníka, bolo zjavné, že medzi matkou a otcom maloletého A. B. (ďalej len „maloletý“), naďalej pretrváva konflikt, ktorý im zabraňuje konštruktívne sa dohodnúť o výchove a starostlivosti o maloletého. Otec trvá na obnovení partnerského spolužitia, aby maloletého vychovávali spolu s matkou, často k tomu využíva ako prostriedok donútenia práve ich spoločné dieťa, matka si spoločný život s otcom maloletého už ale nevie predstaviť. Obaja rodičia majú voči tomu druhému obavy, čo sa týka výchovy a poskytnutia potrebnej starostlivosti o dieťa. Komunikácia a vzťahy medzi rodičmi maloletého sú veľmi napäté, a často vyúsťia do nekontrolovateľnej hádky, ktorých svedkom sa často stáva ich maloletý syn. Kvôli nevhodnému typu správania sa obidvoch rodičov voči sebe pred maloletým, ich neschopnosti sa konštruktívne dohodnúť ohľadom starostlivosti o maloletého a nedodržiavanie vzájomných sľubov, odporučili im znalecké dokazovanie z odboru psychológie.

13. Z písomného vyjadrenia otca, ktorý bol doručený súdu dňa 14.10.2021 naďalej vyplýva, že otec s podaným návrhom matky nesúhlasí, maloletého A. si žiada zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia by dieťa zastupovali a spravovali jeho majetok, styky matky s maloletým by boli neobmedzené a vyživovacia povinnosť zo strany matky by bola minimálna – 30,- eur mesačne.

14. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 12.11.2021 k vyjadreniu otca maloletého vyplýva, že kolízny opatrovník naďalej zastáva názor, že si situácia v rodine vyžaduje systematickú odbornú pomoc zo strany psychológa a podporu. Zároveň sa kolízny opatrovník stotožnil so závermi psychológa Referátu poradensko – psychologických služieb v C., ktorý navrhol vo veci vykonať znalecké dokazovanie z odboru psychológie a priklonil sa k tomu, aby bolo takéto dokazovanie v záujme maloletého dieťaťa prevedené.

15. Z vyjadrenia matky zo dňa 25.11.2021 vyplýva, že matka nesúhlasí, aby maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti otca, ako to otec požaduje, keď zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti ničím neodôvodnil. Navyše, podľa vyjadrenia matky, doposiaľ vykonané dokazovanie jasne preukázalo, že otec nie je schopný dlhodobo systematicky a dôsledne sa starať o syna a mať ho zvereného do osobnej starostlivosti. Potvrdili to aj vzniknuté kritické situácie, keď dieťa ochorelo, otec vždy volal na pomoc matku. Rovnako správanie otca v tom smere, že dieťaťu menil často bydlisko a počas školského roka absolvoval so synom výlety, len aby znemožnil matke výkon rodičovských práv, čo nesvedčí o pravej láske k synovi a vhodnej osobnej starostlivosti otca pre harmonický fyzický a duševný vývoj maloletého.

16. Na pojednávani konanom dňa 14.04.2022 z výpovede matky vyplýva, že momentálne situáciu s maloletým riešia tak, že týždeň je dieťa u nej a týždeň u otca. Matka tiež uviedla, že dieťa má rado svojho otca a nie je medzi nimi zlý vzťah. Otec sa vie postarať o maloletého, vie vyprať, navariť, len v čase keď bol maloletý chorý, otcovi dieťaťa vypomáhala.

17. Otec maloletého k veci uviedol, že styky s maloletým riešia tak, ako sa s matkou dohodli, myslí na striedavú starostlivosť, ktorá funguje už dlhodobo (viac ako rok) a plní si svoju funkciu.

18. Na pojednávani konanom dňa 10.08.2022 matka maloletého vo svojej výpovedi navrhla vykonať znalecké dokazovanie, pretože sa vyskytuje občas problém u maloletého, keď má ísť k otcovi, aj keď posledne žiaden problém nebol. Matka tiež potvrdila, že od posledného pojednávania prebieha striedavá starostlivosť v týždňových intervaloch a dieťa si odovzdávajú a preberajú každý piatok. Pokiaľ je dieťa u otca, otec sa vie o maloletého postarať, dieťa udržiava v čistote.

19. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou G. I. M. a zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že vzťah maloletého dieťaťa ku matke je silne pozitívny, citovo sýtený, maloleté dieťa je na svoju matku emocionálne naviazané. U maloletého bola zaznamenaná až tendencia k idealizácii osoby matky, ktorú opísalo takmer pozitívne. Citový vzťah matky k jej synovi je výsostne kladný, bezpodmienečný, je na neho emocionálne naviazaná, zaujíma voči nemu ochraňujúci a úzkostnejší postoj, čo je zväčša typický postoj matky voči svojim deťom. Vzťah maloletého dieťaťa ku otcovi je taktiež pozitívny, maloleté dieťa má svojho otca rado, neverbálne však dokáže vyjadriť i určité výhrady voči otcovi, týkajúce sa jeho sklonu ku konfliktnosti. Citový vzťah otca ku jeho synovi je taktiež kladný, ale i značne závislý, otec má tendenciu privlastňovať si ho, byť až majetnícky voči nemu. Otec si pravdepodobne neuvedomuje túto kvalitu ich vzťahu, závislosť pomenúva emocionalitou, bez úmyslu synovi ublížiť. Taktiež však, i vo vzťahu ku synovi, je v popredí jeho egoistické prežívanie a uspokojovanie najmä svojich individuálnych potrieb. Vzťah rodičov je významným spôsobom narušený, t.č. prognóza jeho zlepšenia je neistá až nepriaznivá, najmä zo strany matky. Medzi rodičmi badať značné napätie, komunikácia viazne, dieťa je rukojemníkom ich matrimoniálneho konfliktu. Vzťah matky ku otcovi je neutrálny až negatívny z expartnerovho správania a konania, vo vzťahu ku nej, počas ich vzťahu a po rozchode, bola pravdepodobne sklamaná, miestami bezmocná, ale zrejme i zlostná. V ich vzťahu opisovala predovšetkým neprimeranú kontrolu, sklon ku manipulácii, výrazné obmedzovanie, tlak a predovšetkým žiarlivosť zo strany expartnera voči jej osobe. Matka toho času však už je dostatočne schopná objektívneho náhľadu a kritického úsudku na vzniknutú situáciu, dokáže opísať aj pozitíva expartnera v jeho roli otca. Vzťah otca ku matke je ním verbálne opisovaný ako vcelku pozitívny, avšak v jeho správaní bolo pozorovať napätie, hnev, miestami i aroganciu, voči jej osobe. Otec má sklon ponižovať a devalvovať matku, spochybňuje nielen jej rolu rodiča, ale aj iné role v jej živote, či už partnerskú, ako aj rolu pracovnú. Je evidentné, že otec sa doteraz nevyrovnal s rozchodom s matkou dieťaťa zrejme, vzhľadom ku jeho vyššie popísanej osobnosti i na podklade toho, že rozchod bol navrhnutý a realizovaný matkou. Permanentne prejavuje snahu o obnovu partnerského vzťahu, pričom vyvíja nadmerný tlak na matku maloletého dieťaťa i prostredníctvom jej rodičov a ich spoločného syna. Otec má problém rešpektovať rozhodnutie matky, týkajúce sa ich rozchodu, čo ich maloletý syn vníma. Maloleté dieťa ešte nie je schopné, vzhľadom na svoj aktuálne dosiahnutý vek, teda predškolský vek, objektívne posúdiť postoje a názory rodičov. Každé dieťa v jeho veku, je ovplyvniteľné, sugestibilné a manipulovateľné, jeho názor nie je ešte stabilný, objektívny a trvalý. Svoje správanie a prežívanie si maloleté dieťa prispôsobuje na základe osvojenia si reakcií najmä svojich rodičov na okolie, s ktorými žije striedavo v spoločnej domácnosti. Vzhľadom k nižšiemu veku maloletého dieťaťa ešte nie je schopné dostatočne vnímať a následne rozumieť matrimoniálnemu konfliktu svojich rodičov. V prípade oboch rodičov, s ktorými maloleté dieťa trávi väčšinu svojho času, je nevedomé ovplyvňovanie prípustné a prirodzené. Maloleté deti automaticky preberajú rodičovské postoje a vzorce správania a apriori ich považujú za správne. Akákoľvek možná zmienka v negatívnom smere o druhom rodičovi zo strany jedného rodiča alebo najbližších ľudí z okolia, ku ktorým deti prechovávajú pozitívne citové väzby, môže ovplyvniť ich názor.

20. Zo záveru znaleckého posudku je zjavné, že výchovné pôsobenie oboch rodičov na ich maloleté dieťa je v celku pozitívne, o čom svedčia i výsledky komplexného psychodiagnostického vyšetrenia maloletého dieťaťa, ktoré poukázali na fakt, že osobnosť maloletého dieťaťa nevykazuje závažnú psychopatologickú symptomatiku. Oba rodičia majú snahu svojho syna, podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, vychovávať kvalitne, čo sa aj objektívne odráža na jeho primeranom fungovaní vo

všetkých oblastiach života. Obom rodičom záleží na fyzickom a duševnom zdraví a morálnom vývine ich dieťaťa. Maloleté dieťa nemá negatívny vzťah ani ku jednému zo svojich rodičov. Vzťah a kontakt s druhým rodičom je prirodzený a nevyhnutný, ak obe strany (rodič i dieťa) majú záujem spolu sa stretávať, čo v tomto prípade je plne zachované. Kontakt oboch rodičov s ich maloletým synom by mal byť pravidelný a intenzívny, resp. vychádzajúci i z potrieb a záujmov maloletého dieťaťa.

21. Z priebežnej správy z poradensko – psychologického procesu je zrejmé, že obaja rodičia spolupracovali, boli otvorení, problém nerobili individuálne, ale ani spoločné stretnutia. Za celé obdobie bola snaha zdeliť role oboch rodičov, ako postupovať vo výchove dieťaťa a zároveň sa nestarať o súkromný život toho druhého. Na začiatku sa otec maloletého snažil presadiť výhodu spoločného spoluzitia, po dlhšej dobe ale začal byť otvorený možnosti, fungovať len ako rodičia a nie ako pár, nakoľko tieto pokusy ovplyvňovali dieťa, ktoré bolo často zmätené. S rodičmi maloletého A. boli dohodnuté pravidlá ako komunikovať, ako si nezasahovať do súkromného života a zamerať sa len na tie najdôležitejšie veci vo výchove a rozlišovať podstatné od nepodstatného. Tieto pravidlá trvali pár týždňov a s klientmi sa upravili tak, aby vyhovovali obom rodičom a teda aby sa dieťa nachádzalo v stálom a fungujúcom prostredí aj s matkou aj s otcom. Maloletý A. bol prítomný aj sám bez prítomnosti rodičov. Raz bolo stretnutie, keď maloletý išiel od otca a raz od matky. Konflikty medzi rodičmi si všimol a nerozumel tomu, prečo by rodičia mali byť spolu, keď sa hádajú. Oboch rodičov má veľmi rád a obaja mu dávajú, čo potrebuje. A. sa páči byť raz s otcom a raz s matkou, ale občas môže byť situačne ovplyvnený, keď dostane napríklad novú hračku, to je ale v jeho veku normálne. Zo záveru RPPS vyplynulo, že obaja rodičia keď budú dodržiavať stanovené pravidlá, tak sa naučia lepšie fungovať ako rodičia a budú si môcť lepšie zariadiť svoj súkromný život. Časom tieto pravidlá už nebudú ani vnímať a zaradia ich do svojho života ako bežný zvyk. To prinesie maloletému istotu, uvoľnenie a stabilitu. O A. sa rodičia starajú a je mu s nimi dobre, plnia si svoje povinnosti, ale musia si dať pozor, aby opäť neskĺzli do starých koľají. Je vhodné pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletého ponechať striedavú starostlivosť.

22. Na pojednávaní konanom dňa 31.01.2023 sa znalkyňa z odboru psychológie, ako aj psychológ uviedli, že ak rodičia dokážu spolu komunikovať v minimálnej neutrálnej rovine a ak sa dokážu dohodnúť na základnom prístupe k dieťaťu a výchovnom štýle, tak striedavá forma starostlivosti v konkrétnom prípade je možná, čo uviedla znalkyňa. Následne psychológ uviedol, že celý proces poradenstva, ktorý pravidelne navštevovali rodičia maloletého bol zameraný na to, aby si stanovili kompromis a určité pravidlá ako sa majú rodičia správať. V prípade dodržiavanie týchto pravidiel je možné v striedavej starostlivosti pokračovať, čo by bolo vhodné pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletého a to ponechať striedavú starostlivosť, ktorá funguje už dlhší čas. Kolízna opatrovníčka tiež uviedla, že doposiaľ nebolo preukázané, že by sa aktuálne striedavá starostlivosť prejavovala negatívne. Súd rodičom naďalej nariadil pokračovať v odbornom poradenstve, nakoľko je potrebné aby poradenský proces pokračoval, aby rodičia naďalej pracovali na svojej vzájomnej komunikácii, čím obaja prispejú ku zlepšeniu fungovania striedavej starostlivosti.

23. Zo správy zo Základnej školy akad. Q. K. H. C. vyplýva, že A. B., nar. XX.XX.XXXX je v školskom roku 2022/23 žiakom prvého ročníka. Školská dochádzka žiaka je pravidelná. Správanie žiaka je v súlade so školským poriadkom. Žiak je k spolužiakom priateľský, medzi rovesníkmi obľúbený. Vo vzťahu k dospelým je rešpektujúci, spolupracujúci. Slovná zásoba žiaka je veku primeraná. Žiak potrebuje viac času na adaptáciu sa okoliu. Žiak prichádza a odchádza do a zo školy v sprievode rodičov, podľa toho, ako sú dohodnuté v striedavej starostlivosti o žiada. Obidvaja rodičia sa rovnako podieľajú na starostlivosti o dieťa, zaujímajú sa o jeho prospech, správanie.

24. V súvislosti s článkom 5 zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä:

a/ úroveň starostlivosti o dieťa,

b/ bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného telesného a citového vývinu dieťaťa,

d/ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e/ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f/ podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvod schopností a vláh dieťaťa,

g/ názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následného pocitu viny,

h/ podmienky na vytváranie a rozvod vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
i/ využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

26. Podľa článku 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné a administratívne opatrenia.

27. Podľa článku 5 Dohovoru o práva dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

28. Podľa článku 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov, proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

29. Podľa článku 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

30. Podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

31. Podľa článku 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

32. Dohovor o právach dieťaťa prijalo valné zhromaždenie OSN dňa 20. 11. 1989, pre územie Slovenskej republiky nadobudol právoplatnosť dňa 6. 2. 1991, je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

33. Podľa článku 10 základných princípov Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

34. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

35. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

36. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, §25 a §26 sa použijú primerane.

37. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

38. Podľa ustanovenia § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

39. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

40. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

41. Inštitút striedavej osobnej starostlivosti je v slovenskom rodinnom práve pomerne nový, zavedený do § 24 ods. 3 Zákona o rodine novelou č. 217/2010 Z.z. Striedavá osobná starostlivosť, ako už názov napovedá, je taká úprava osobnej starostlivosti o dieťa, keď je dieťa v osobnej starostlivosti každého z rodičov po určitú presne určenú dobu. Zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, redukuje porozvodovú traumatizáciu detí, prispieva k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí. V Českej republike, kde majú súdy so striedavou osobnou starostlivosťou už viac ako desaťročné skúsenosti, sa zaujal názor, že zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov nesmie byť ústupkom ich vzájomnej rivalite, ale vyjadrením kvalitného a pozitívneho vzťahu rodičov k dieťaťu. To predpokladá toleranciu, vyspelosť a dobrú vôľu všetkých zúčastnených. Rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa by malo vychádzať z ich spoločnej vôle a dohody, schopnosti spolu komunikovať a spolupracovať a nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov (rozhodnutie Ústavného súdu ČR z 27. januára 2005, sp. zn. I. ÚS 48/04).

42. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

43. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona. Ak súdy pripustia vplyv samotného tvrdenia matky na rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby jej dôvody boli podrobené skúmaniu spôsobilosti zasiahnuť do záujmov dieťaťa, teda ak by im stačil len nesúhlas matky so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, nemôžu ani zistiť, ktorý z rodičov poskytuje v záujme dieťaťa väčší výchovný priestor druhému rodičovi (za predpokladu, že obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem a sú na to spôsobilí).

44. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

45. Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

46. Úlohou súdu bolo zaoberať sa tým, či sú splnené kumulatívne (súčasne) všetky predpoklady na rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti - jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (pritom predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť ale záujem o osobnú starostlivosť, t.j. že obidvaja rodičia chcú mať dieťa u seba), súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

47. Súd prihliadal na to, že so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasil len otec, resp. sa aj domáhal striedavej starostlivosti, preto bolo povinnosťou súdu skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Z tohto dôvodu vykonal dokazovanie podrobným výsluchom rodičov, zaoberal sa ich vyjadreniami a vzájomne ich posudzoval, hodnotil, nariadil zároveň aj znalecké dokazovanie a vypočul aj psychológa, ktorý realizoval pohovory s rodičmi maloletého dieťaťa. Na základe vykonaného dokazovania, v prvom rade berúc do úvahy vyjadrenia rodičov, správy a vyjadrenia kolíznej opatrovníčky dieťaťa súd dospel k záveru, že samotná striedavá osobná starostlivosť je v prospech a v najlepšom záujme dieťaťa. Súd prihliadal na to, že rodičia dieťaťa majú svoje bydliská v jednom meste, dieťa má u oboch rodičov vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Obaja rodičia majú domácnosti prispôbené potrebám dieťaťa, vedené v čistote a poriadku. Zo samotného vyjadrenia matky ako aj otca je zrejmé, že dieťa má vytvorenú silnú citovú väzbu k obom rodičom.

48. Matka svoj nesúhlas so striedavou osobnou starostlivosťou odôvodňovala tým, že ona má blízky citový vzťah k dieťaťu a keď dieťa má ísť k otcovi, tak sa stáva, že odmieta ísť ku nemu a tiež pôvodne uvádzala, že otec sa o dieťa nedokáže riadne postarať. Matka ale nepreukázala, že dieťa má skutočne odmietavý postoj k otcovi, čo otec aj popieral a tiež bolo vyvrátené jej tvrdenie, že otec nie je schopný sa o dieťa riadne postarať. V neposlednom rade matka dokonca uviedla v inej svojej výpovedi, že dieťa sa teší na otca, pretože má aj k otcovi vytvorený blízky vzťah a otec sa o dieťa riadne stará a venuje sa mu. Ničím konkrétnym nepreukázala dôvod, prečo by sa otec nemohol rovnako starať o dieťa ako ona. Súd chápe obavy matky, ale matka si musí uvedomiť, že dieťa má dvoch rodičov.

49. Súd vychádzal zo skutočností, že zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičom je skôr ich právo, ak sú splnené podmienky podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine. Nesúhlas matky so striedavou osobnou starostlivosťou z dôvodu, že otec sa o dieťa riadne nestará a dieťa nechce ísť od nej k otcovi, súd neakceptoval, keďže tieto tvrdenia boli vyvrátené a vo všeobecnosti platí, že pokiaľ rodič s druhým rodičom riadne nekomunikuje, predmetná skutočnosť nemôže byť dôvodom upierať dieťaťu práva na každého z rodičov v rovnakom rozsahu. Z vykonaného dokazovania súdu skôr ale vyplýva, že komunikácia medzi rodičmi funguje, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že vyše 20 mesiacov už prebieha striedavá osobná starostlivosť bez vážnejších problémov.

50. Súd rešpektujúc právo maloletého na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom prihliadal na jeho záujmy, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd pri skúmaní dôvodnosti návrhu na striedavú osobnú starostlivosť zo strany otca rešpektoval právo obidvoch

rodičov na výchovu a starostlivosť i právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi a v neposlednom rade vyjadrenie samotného maloletého, z ktorého vyplýva pozitívny vzťah k otcovi aj k matke a jeho vôľa a pranie byť s oboma rodičmi.

51. Keďže práve záujem maloletého dieťaťa je prvoradým faktorom, predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení do striedavej osobnej starostlivosti je hlavne vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb dieťaťa. Súd mal vykonaným dokazovaním a vyjadreniami rodičov preukázané, že obom záleží na zdraví a výchove maloletého A..

52. Otec má u zamestnávateľa dohodnuté, že v prípade jeho týždennej osobnej starostlivosti o dieťa bude mať upravený pracovný čas, keďže je zamestnaný a pracuje momentálne pre kamaráta L. E. v gastro sektore E. N. I. a tiež má možnosť prevádzkovania TAXI služby, ktorú bude vykonávať spoločne so svojim dospelým synom. Pracovný čas si preto vie stále dohodnúť a prácu vykonávať kedykoľvek a akokoľvek. V čase, keď bude dieťa u matky, bude vykonávať prácu nonstop. K svojmu mesačnému príjmu uviedol, že ho dosahuje okolo 500 až 600,- eur. Matka maloletého je tiež zamestnaná, pracuje vo firme L. s mesačným príjmom 405,- eur s tým, že pracovnú zmluvu má na dobu určitú s denným pracovným časom 6,5 hodín.

53. Súd v konečnom dôsledku prihliadal na to, že rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich so školskými a mimoškolskými aktivitami dieťaťa, záujmami dieťaťa, školskou dochádzkou. Pri rozhodovaní súd vychádzal i z toho, že bydliská rodičov nie sú od seba vzdialené, bývajú v jednom meste a preto i striedavá výchova, odovzdávanie si dieťaťa nebude žiadnym zásahom do jeho psychiky. Súd mal preukázané i vyjadrením kolízneho opatrovníka dieťaťa, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre dieťa.

54. Nakoľko matka žiadala zveriť dieťa len do svojej starostlivosti a otec žiadal zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, súd sa podrobne vyporiadal s vyjadreniami a argumentmi rodičov, prečo by mal byť maloletý zverený v zmysle ich návrhu. Súd vychádzal z toho, že každé dieťa má právo na výchovu od oboch rodičov, ale súd musí citlivo vnímať i to, u ktorého z rodičov dieťa cíti väčšiu oporu - či už vo forme pomoci v príprave na vyučovanie, alebo celkovej starostlivosti. Aj z vyjadrenia maloletého pri pohovore jednoznačne vyplýva, že dieťa chce bývať bývať „s ockom, aj s mamkou“. Otec odôvodnil nesúhlas s zverením maloletého len matke tým, že má záujem o jeho zdravý psychický a duševný vývoj a k tomu prispeje, ak a rovnako budú podieľať na jeho výchove. Ako ďalší dôvod uviedol a preukázal, že počas jeho týždennej starostlivosti bude mať upravený pracovný čas. Tým preukázal, že môže maloletého odprevádzať do školy a ho vyberať zo školy a naplno sa mu venovať, čo sa vlastne už realizuje po dobu 18 mesiacov. Súd prihliadal aj na tvrdenie samotnej matky, že otec má k maloletému pekný vzťah, vie sa o dieťa postarať, čo matka uviedla v priebehu súdneho konania, aj keď pôvodne túto skutočnosť popierala.

55. Pri návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti súd vychádzal zo základnej premisy, že maloletý ako každé dieťa majúce oboch rodičov má právo, aby ho obaja ľúbili, vychovávali, starali sa o neho. Maloletý má tú výsadu, že obaja rodičia ho veľmi ľúbia. Keďže ani jeden z rodičov nie je obmedzený či pozbavený na svojich rodičovských právach, obom patrí oprávnenie podieľať sa na jeho výchove rovnomerne. Práve na to slúži inštitút striedavej osobnej starostlivosti. Súd je toho názoru, že vo všeobecnosti žiadny z rodičov nie je dokonalí - jeden je precíznejší, druhý nie; jeden je chúlостivejší viac - iný menej; ale podstatné je, že každý z nich miluje dieťa a má záujem sa o dieťa starať. Súd si z vyjadrení matky ustálil, že matka nepreukázala, že by otec nebol schopný postarať sa o dieťa vždy po dobu jedného týždňa alebo že by jeho režim bol iný a neprospešný pre dieťa. Z vyjadrení rodičov súdu vyplynulo, že ak má maloletý zdravotné problémy a je u otca, tento požiada matku o pomoc, ktorú však matka neodmieta. To je tiež dôkaz toho, že rodičia ohľadom maloletého vedia spolu komunikovať. Súd sa podrobne zaoberal aj tým, ako každý z rodičov trávi voľný čas s dieťaťom a zistil, že obaja sa maloletému vzorne venujú po všetkých stránkach (stravovanie, zdravie, výchova, vzdelávanie, ...). V neposlednom rade je preukázané, že striedavá osobná starostlivosť sa realizuje už vyše roka a to bez súdneho rozhodnutia, dobrovoľne, čo sa osvedčilo a nepochybne bolo preukázané, že za celé to obdobie sa otec o dieťa dokázal postarať a zabezpečiť o neho riadnu starostlivosť, ktorú skutočnosť matka aj potvrdila.

56. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh otca na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je dôvodný a preto maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom rodičia si budú odovzdávať dieťa vždy po týždni, vždy v piatok o 15,00 hod. a rodič si bude dieťa preberať v školskom zariadení, resp. počas školských prázdnin a choroby dieťaťa v mieste bydliska matky.

57. Súd má za to, že je v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Tieto všetky záujmy je možné zabezpečiť práve zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Na jednej strane bude jeho životnú cestu, výchovu a prípravu na život zabezpečovať otec a na druhej strane matka.

58. Bez povšimnutia neostal ani matkin nesúhlas zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti ako i dôvody, o ktoré svoj nesúhlas opierala. Ako jeden z dôvodov uviedla, že s otcom nevedia komunikovať ohľadom maloletého dieťaťa. Súd vychádzal z toho, že aj keď striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať, nesmie na spôsob tejto výchovy rezignovať, keď jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí. Nesúhlas matky súd vyhodnotil len za obštrukčný, ničím objektívne neodôvodnený, vo vzťahu k výchove dieťaťa bez relevancie. Ďalej ho vyhodnotil ako nepreskúmateľný dôvod, dôvod nemajúci negatívny vplyv na záujem dieťaťa, a preto súd ani nemohol na tomto matkinom nesúhlase založiť rozhodnutie - nevyhovenie návrhu na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti (Nález Ústavného súdu ČR z 23. februára 2010, sp. zn. III. ÚS 1206/09). Z vyššie uvedených dôvodov, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, keď návrh matky v časti o zverenie maloletého do jej výlučnej osobnej starostlivosti ako nedôvodný a neopodstatnený zamietol.

59. Rodičia musia nájsť konsenzus aj pokiaľ ide o veci sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, hlásenia pobytu dieťaťa, poberania rodinných prídavkov na dieťa, preto súd uložil povinnosti obom rodičom vzájomne spolupracovať pri starostlivosti o maloletého, vzájomne sa informovať o zdravotnom stave a školských výsledkoch dieťaťa a poskytovať si všetky úradné doklady týkajúce sa maloletého počas osobnej starostlivosti (ako napríklad kartičku poistenca, pas, ...), a to tomu rodičovi, ktorý má dieťa.

60. Pri skúmaní možnosti platenia výživného na dieťa počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti súd prihliadal na odôvodnené potreby dieťaťa i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov. Pod odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, školské, prípadne mimoškolské aktivity a podobne, možnosti a schopnosti rodičov na ktoré je dieťa výživou odkázané sú dané jednak jeho vzdelaním, povolaním, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi, zárobkom. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že otec maloletého má ešte aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému G. B. z prechádzajúceho vzťahu a čo sa týka príjmov, rodičia majú približne rovnaké príjmy, dieťa budú mať vo svojej starostlivosti po dobu dvoch týždňov v mesiaci, kedy budú pre dieťa zabezpečovať celkovú starostlivosť, rovnako budú investovať do jeho výchovy, výživy, vzdelávania. Preto súd výživné s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 6/ Zákona o rodine počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov neurčil. Súd pritom zohľadnil aj skutočnosť, že prídavok na dieťa bude poberať matka, kým daňový bonus sa rodičia dohodli poberať počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti tak, že počas prvých 6-tich kalendárnych mesiacov v roku bude daňový bonus poberať matka a počas ďalších 6-tich mesiacov v roku otec.

61. Výrok o trovách štátu sa opiera o ustanovenie § 251 ods. 1/ Civilného mimosporového poriadku, kedy trovy dôkazov platí štát, v danom prípade trovy znalečného, keďže matka bola v predmetnom konaní oslobodená od platenia súdneho poplatku, keď v čase nariadenia znaleckého dokazovania bola nezamestnaná a bola poberateľkou dávok v hmotnej núdzi a preto bolo sčasti znalečné hradené preddavkovo z finančných prostriedkov štátu, kým otec maloletého zložil zálohu na znalecké dokazovanie a časť znalečného v sume 250,- eur bola uhradená zo zálohy zloženej otcom maloletého.

62. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP keď žiaden z účastníkov nemá nárok

na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by mal rozhodnúť o trovách konania inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne príslušný Krajský súd.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.